

KORRALDUS

05.06.2026 nr 13-5/26-83

Loa andmine maardlale ehitamiseks (Kõue-ARDU (Nõmmküla-M55, M65-Võõbu), Kose käidupiirkond IP8701)

Enersense AS esitas 28.05.2026 e-kirjaga Eesti Geoloogiateenistusele kooskõlastamiseks investeringuprojekti - Kõue-ARDU (Nõmmküla-M55, M65-Võõbu), Kose käidupiirkond IP8701. Projekti eesmärgiks on elektrivõrgu ilmastiku- ja töökindluse ning elektri kvaliteedi parandamine. Tööde käigus vahetatakse välja amortiseerunud mastid ning olemasoleva paljasõhuliini kaetud juhtme vastu. Rekonstrueerimine toimub täielikult olemasolevas õhuliini kaitsevööndis. Kuna vana õhuliin asendatakse uuema vastu (mis on kaalult raskem), siis tuleb mõningates kohtades ettenäha lisamastid, et uue, raskema liini tõmbejõudusid kompenseerida ning nõuetekohased õhuliini ripped tagada.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 1 punkt 1 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks vajalik Kliimaministeeriumi või kliimaministri volitusel riigiasutuse, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus, luba. Luba tuleb taotleda muu hulgas kui maardlal soovitakse teha maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust, milleks on vajalik esitada ehitusteatis või saada ehitusluba, muu luba või muu haldusakt.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus anda lube MaaPS §-des 14 ja 15 nimetatud maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel Kliimaministeerium või kliimaministri volitusel Kliimaministeeriumi valitsemisala riigiasutus, kelle ülesanne on geoloogiline kaardistamine ning geoloogilise teabe säilitamine ja kättesaadavuse tagamine, võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või
- 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmisseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

Projekteeritav ala jääb osaliselt Epu-Kakerdi turbamaardla (maavarade registri registrikaart nr 140) hästilagunenud turba aktiivse reservvaru 11. plokile. Maardlatega kattuvus osas jäävad projekteeritavale alale olemasolevate kitsendusi põhjustavate objektide piiranguvööndid. Tegemist on rekonstrueerimisega, mis toimub täielikult olemasolevas õhuliini kaitsevööndis. Mõningates kohtades tuleb ette näha lisamastid, et uue, raskema liini tõmbejõudusid kompenseerida ning nõuetekohased õhuliini ripped tagada.

Lähtuvalt eelnevast ei ole Eesti Geoloogiateenistusel alust arvata, et Enersense AS tööprojekti „Kõue-ARDU (Nõmmküla-M55, M65-Võõbu), Kose käidupiirkond IP8701" (töö nr ENS-25-155) kavandatavad tegevused halvendaks maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.

MaaPS § 15 lõike 1 punkt 1 ning § 14 lõike 2, kliimaministri 14.12.2024 käskkirja nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ ning majandus- ja taristuministri 10.03.2022 käskkirja nr 46 „Eesti Geoloogiateenistuse põhimäärus“ § 9 ja § 11 lg 7 alusel otsustan:

1. Lubada Epu-Kakerdi turbamaardla alal Harju- ja Järva maakondades olemasoleva õhuliini rekonstrueerimist Enersense AS poolt koostatud tööprojekti „Kõue-ARDU (Nõmmküla-M55, M65-Võõbu), Kose käidupiirkond IP8701" (töö nr ENS-25-155) esitatud viisil.
2. Korraldus teha teatavaks Enersense AS-le.

Korralduse peale on võimalik esitada vaie Eesti Geoloogiateenistusele haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Sirli Sipp Kulli
Direktor

Mihkel Annusver
Maavarade registri osakonna spetsialist
5331 7112 Mihkel.Annusver@egt.ee